RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 108.443 van 26 juni 2002
in de zaak A. 72.117/XII-2806.

In zake : Caroline NOBEN,
die woonplaats kiest bij
advocaat J. Guns,
kantoor houdende te Affligem,
Kasteelstraat 58

tegen :

de PROVINCIALE HOGESCHOOL LIMBURG.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Caroline Noben op 18 november 1996 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van 20 september 1996 van de examencommissie van de Provinciale Hogeschool Limburg, departement Handelswetenschappen en Bedrijfskunde, die haar niet geslaagd verklaart voor het derde jaar Bedrijfsmanagement, optie Marketing, specialisatie Verkoop-Inkoopmanagement;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur D. Mareen;

Gelet op de beschikking van 21 november 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 29 april 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 11 juni 2002;

Gehoord het verslag van staatsraad G. van Haegendoren;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. Guns, die verschijnt voor verzoeker, en van juridisch adviseur C. Briké, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur D. Mareen;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

De procedure.

Overwegende dat het annulatieberoep oorspronkelijk gericht was tegen de examencommissie die de bestreden beslissing heeft genomen en tegen de provincie Limburg als inrichtende macht van de provinciale hogeschool; dat deze beiden de verdediging van de bestreden beslissing hebben opgenomen door het neerleggen van een administratief dossier en het neerleggen van een overigens gelijkluidende memorie van antwoord; dat na neerlegging van het auditoraatsverslag een verzoek tot voortzetting van het geding werd neergelegd door de ondertussen autonoom geworden instelling Provinciale Hogeschool Limburg die voor zoveel als nodig in de laatste memorie verklaart het reeds gevoerde verweer van de bestendige deputatie van de provincie Limburg over te nemen; dat het hierna bij de bespreking van de memories kan volstaan enkel te verwijzen naar “de verwerende partij”;

De gegevens van de zaak.

Overwegende dat verzoekster tijdens het academiejaar 1995-1996 de lessen volgt van het derde jaar van de afdeling Bedrijfsmanagement, optie marketing, specialisatie verkoop-inkoopmanagement van de provinciale hogeschool Limburg, departement handelswetenschappen en bestuurskunde;

Overwegende dat verzoekster op 20 september 1996 door de examencommissie “niet geslaagd” werd verklaard; dat haar rapport voor de septemberzittijd de volgende resultaten vermeldt, waarbij de code D staat voor “8 of 9/20” en de code E voor “6 of 7/20” :

“Correspondentie en rapporteren in het Duits	D
Financierings- en investeringstechniek	B
Bedrijfssociologie en psychologie	A

Marketing en strategisch management	A
Marktonderzoek	C
Marketing en industriële goederen en diensten	C
Inkoop- en verkoopstrategie	E
Verkoopmanagement	C
Psychologie en techniek van de verkoop	C
Inkoopmanagement	E
Inkooptechnieken	B
Stages - seminaries (verloop)	B
Stages - seminaries (inhoud)	B
Stages - seminaries (verdediging)	B

Totaal procent 54.27 %
NIET GESLAAGD";

Ten gronde.

Overwegende dat verzoekster in een eerste middel de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen geschonden acht wegens een gebrek aan afdoende motivering; dat zij de vermelding van het behaalde percentage en de vermelding "niet geslaagd" onvoldoende noemt, zeker nu zij een gemiddelde behaalt van 54,27% en er daarenboven betwisting bestaat over de wijze waarop een bepaald vak werd beoordeeld;

Overwegende dat verwerende partij verwijst naar het examenreglement dat over studenten die, zoals verzoekster, niet ten minste tien op twintig behalen op elk opgelegd examen bepaalt wat volgt :

> "De examencommissie oordeelt over het al dan niet slagen van de studenten die niet van rechtswege geslaagd zijn. In elk geval moet de student(e) minimum 50% van de gewogen totaaluitslag halen om voor bespreking in aanmerking te komen op de deliberatie.
>
> De examencommissie zal hierbij dan rekening houden met de aard van de vakken waarop er tekorten zijn, met de grootte van het tekort en met de totale uitslag";

dat de aangehaalde bepaling er volgens verwerende partij op wijst dat verzoekster, gezien haar resultaten, in aanmerking kwam voor bespreking op de deliberatie, dat de totale uitslag daarbij echter maar een van de in aanmerking te nemen criteria was, dat verzoekster drie vaktekorten had waaronder twee ernstige tekorten en dit op

vakken die aan de betrokken afdeling als belangrijke vakken moeten worden beschouwd, dat het totaalpercentage aan de lage kant bleef en dat de examen-commissie perfect rekening heeft gehouden met de in het examenreglement opgesomde criteria, te weten de aard van de vakken waarop de tekorten zijn, de grootte van het vaktekort en het totaalresultaat; dat verwerende partij besluit dat de beslissing materieel toereikend gemotiveerd te noemen is en dat deze afdoende motivering weergegeven is in het proces-verbaal van de examencommissie, “waaraan bovendien het puntenrooster van de studenten gehecht was met een duidelijke vermelding van de kwotatie per vak en waaruit bijgevolg in casu ook de drie vaktekorten bleken en waaraan de algemene deliberatienormen gehecht waren die voor onze Commissie als richtsnoer golden”; dat verwerende partij er nog op wijst dat uit het verzoekschrift zelf blijkt dat verzoekster - die ook na de deliberatie meermaals inzage kreeg in en uitleg over de examenkopijen en over het mondeling examen over het vak inkoop- en verkoopstrategie - perfect op de hoogte was van alle motieven waarop de beslissing van de examencommissie en zelfs de quotering van de vaktekorten gesteund waren en dan ook geen voldoende belang meer heeft bij het inroepen van dit middel;

Overwegende dat verzoekster in de memorie van wederantwoord herhaalt dat de examencommissie haar met de drie tekorten kon delibereren, dat op het aan haar overhandigde resultaat enkel de tekorten, het gemiddelde percentage en het resultaat van beslissing van de examencommissie vermeld staan en dat nergens enige verantwoording wordt gegeven voor deze beslissing;

Overwegende dat het examenreglement van de provinciale hogeschool onderscheid maakt tussen de studenten die van rechtswege zijn geslaagd, de studenten die niet de helft van de gewogen totaaluitslag behalen en de studenten die, zoals verzoekster, in aanmerking komen voor bespreking over hun al dan niet slagen; dat de examencommissie over verzoekster aldus heeft gedelibereerd en na stemming heeft beslist om haar niet geslaagd te verklaren; dat verzoekster zelf uiteenzet te weten dat zij is afgewezen wegens de drie tekorten die op haar rapport staan vermeld; dat die drie tekorten in samenhang met de aard van de vakken waarop

er tekorten zijn en de totale uitslag de feitelijke en juridische overwegingen zijn die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen; dat verzoekster niet aanvoert dat de aan haar gerapporteerde examenuitslagen waarop de beslissing van de examencommissie is gesteund te dezen, bij voorbeeld omwille van de aard van de vakken of het soort examen, anders dan door de toegekende quotering in cijfers uitgedrukt moest zijn om er steun in te kunnen vinden; dat verwerende partij dan volgens de eisen van de formele motiveringswet met een vermelding van die drie tekorten en de totale uitslag de bestreden beslissing naar de vorm afdoende heeft gemotiveerd; dat verzoekster weliswaar hier tegenover stelt dat zij de aan haar toegekende punten voor een welbepaald vak zou willen betwisten; dat zulks haar te doen staat door het aanvoeren van de passende rechtsmiddelen tegen die welbepaalde puntentoekenning; dat immers in dat geval zou kunnen blijken dat de ingeroepen tekorten in rechte onaanvaardbaar zijn; dat de middelen die verzoekster daaromtrent aanvoert hierna worden onderzocht, zodat het eerste middel kan worden afgewezen zonder verzoekster procedureel te schaden;

Overwegende dat verzoekster in het tweede middel het gelijkheidsbeginsel geschonden noemt omdat haar examen van inkoopmanagement op een strengere wijze werd beoordeeld dan de examens van andere studenten; dat verzoekster als enige toelichting bij dit middel schrijft :

> "Hoewel studenten, anders dan kandidaten voor een benoeming, niet tegenover elkaar staan als concurrenten, neemt dit niet weg dat de studenten op een objectieve en voor iedereen gelijke wijze van verbeteren kunnen rekenen, hetgeen volgens verzoekster niet het geval is";

dat zij tenslotte vraagt de examenkopijen van de andere studenten voor te leggen "ten einde de Raad van State toe te laten dit na te gaan" en dat "daaruit zal blijken dat de wijze van verbeteren niet objectief gebeurd is, zodat zij niet op een gelijke behandeling heeft kunnen rekenen";

Overwegende dat verwerende partij antwoordt dat verzoekster "nalaat enig bewijs, enig begin van bewijs, enige verklaring of zelfs maar enige indicatie bij te brengen die de ernst en de redelijkheid van haar bewering kunnen

staven" en dat verzoekster ook "nalaat aan te geven in welk opzicht of op welk onderdeel van het vak zij meent ongelijk beoordeeld te zijn";

Overwegende dat verzoekster in de memorie van wederantwoord als "oorzaak van dit vermoeden" van ongelijke behandeling verwijst naar problemen over haar al dan niet toelaten tot de tweede examenperiode, "de daaropvolgende opmerkingen van de lerares Inkoopmanagement" en "de gewraakte 0 op 10" waartegen het derde middel is gericht;

Overwegende dat verzoekster de aangevoerde ongelijkheid niet betrekt op de deliberatie van de examencommissie als zodanig en de desgevallend door deze commissie gehanteerde deliberatiecriteria, maar wel op de wijze van beoordelen door een welbepaalde examinator voor een vak; dat verzoekster de vakdeskundigheid van deze examinator niet in twijfel trekt en voorts zelf de stelling huldigt dat studenten van eenzelfde klas zich tegenover elkaar niet verhouden als de concurrenten voor een voordeel dat alleen aan een of aan enkelen onder hen kan worden toegekend; dat de Raad van State dan, voor de bespreking van dit middel, zich aansluit bij die stelling, ook reeds uiteengezet in zijn arresten Rammant, nr. 25.491 van 18 juni 1985, Duymelinck en Hacquart, nr. 27.512 van 10 februari 1987 en De Witte, nr. 80.971 van 15 juni 1999; dat hij derhalve voor dit geval van oordeel is dat het feit dat een examinator die ter zake over discretionaire bevoegdheid beschikte, andere studenten zonder aanwijsbare reden gunstiger heeft beoordeeld, een aanwijzing kon leveren dat die examinator ten aanzien van verzoekster haar discretionaire bevoegdheid niet naar behoren heeft uitgeoefend; dat echter moet worden vastgesteld dat verzoekster geen gegevens verschaft welke in die richting wijzen; dat zij enkel een indruk onder woorden brengt, voor een gegeven deelantwoord op een examen streng te zijn beoordeeld en, gelet op het hierna besproken derde middel, zelfs onredelijk streng te zijn beoordeeld; dat die indruk op zich geen ongelijke behandeling aantoont met andere studenten, die misschien even streng of te streng beoordeeld werden; dat verzoekster, op wie als eiseres in principe de bewijslast van een beweerde ongelijkheid rust, in haar verzoekschrift niet een minimum aan concrete gegevens naar voor brengt om een ongelijke en

discriminerende behandeling met goed gevolg te kunnen staven; dat in de toelichting van het middel iedere overtuigingskracht ontbreekt; dat het dan niet aan de Raad van State of de met het onderzoek van de zaak belast lid van het auditoraat toekomt om voor en in de plaats van verzoekster dit onderzoek aan te vangen, door bij voorbeeld zoals zij vraagt examenkopijen van andere studenten op te vragen; dat het middel niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat verzoekster in het derde middel schending van het redelijkheidsbeginsel aanvoert "doordat verwerende partij voor een antwoord van verzoekster 0 punten gegeven heeft, terwijl de theoretische onderbouw van dit antwoord volledig juist was"; dat volgens haar alle gehanteerde formules juist zijn en enkel een materiële vergissing aan de basis van het foutieve eindresultaat lag; dat zij haar belang bij dit middel uiteenzet door te wijzen op het gegeven dat een verschil van enkele punten voor deze vraag en bijgevolg voor dit vak -inkoop-management- haar een relevant betere uitgangspositie zou hebben opgeleverd bij de deliberatie;

Overwegende dat het middel betrekking heeft op de quotering van een van de vijf vragen van het schriftelijk examen inkoopmanagement waarvoor verzoekster in totaal 23/60 behaalde; dat verwerende partij repliceert, met een toelichting hoe volgens haar op die examenvraag het correcte antwoord te geven was, dat de door verzoekster in het eerste deel van haar antwoord tot vijfmaal toe herhaalde fout geen verschrijving is maar een inzichtsfout die ervan doet blijken dat verzoekster "elk elementair inzicht en redeneervermogen miste" en dat verzoekster verder in haar antwoord ook een gebrek aan theoretische kennis manifesteerde vermits zij "foute en onbegrijpelijke formules heeft toegepast"; dat zulks verwerende partij doet besluiten dat het niet onredelijk kan worden genoemd als een examinator van een belangrijk vak een eindejaarsstudente die een dergelijk gebrek aan inzicht in een examenvraag toont hiervoor een nul-quotering toekent; dat verwerende partij voorts het belang van verzoekster bij het middel tegenspreekt, omdat zij zeven bijkomende punten nodig had om voor dit vak geslaagd te zijn, onmogelijk kan verwachten voor de kwestieuze vraag 7/10 te krijgen en zélfs dan hoe dan ook, met

haar andere tekorten die zij niet aanvecht, nog steeds niet in aanmerking komt om van rechtswege als geslaagd te worden beschouwd noch om aan de “normale deliberatienormen” voldaan te hebben;

Overwegende dat verzoekster in de memorie van wederantwoord niet het foutief zijn van haar antwoord betwist; dat volgens haar echter de “begane vergissing geen blijk van totale onwetendheid [is]” en “te klein om met een 0 op 10-kwotering te worden bedacht”; dat zij er, wat haar belang bij het middel betreft, van uitgaat dat enkele punten meer op het kwestieuze examen wel degelijk invloed kan hebben op de deliberatie;

Overwegende dat de Raad van State geen beroepsinstantie is om in de plaats van de examinatoren examens opnieuw te verbeteren en punten toe te kennen; dat de deskundigheid van een door de hogeschool aangestelde examinator in beginsel aangenomen moet worden; dat verzoekster in de voorliggende zaak die deskundigheid als zodanig ook niet in vraag stelt; dat die aldus veronderstelde deskundigheid in beginsel de nodige waarborgen biedt tegen onredelijke beoordelingen en het dan ook op de eerste plaats aan de verzoekende partij toekomt om dit vertrouwen op geloofwaardige wijze aan het wankelen te brengen;

Overwegende dat het quoteren van het antwoord op een examenvraag niet op een zo mathematische wijze moet gebeuren als verzoekster het voorstelt; dat het vanzelfsprekend streng maar daarom niet onredelijk is indien op een welbepaalde vraag helemaal geen punten worden gegeven omdat een door de examinator essentieel geacht gegeven in het antwoord ontbreekt of blijkens het antwoord naar het oordeel van die examinator een elementair inzicht ontbreekt bij de student; dat verzoekster volhardt dat onderdelen van haar antwoord correct waren maar die beoordelingswijze zoals verwerende partij ze heeft toegelicht, niet ongeloofwaardig maakt; dat het middel ongegrond is,

B E S L U I T :

<u>Artikel 1</u>.

Het beroep wordt verworpen.

<u>Artikel 2</u>.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van verzoekster.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zesentwintig juni 2002, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

S. DOMS. **D. VERBIEST.**